NR 3-2015 / 69 SEK / UTGIVEN AV FAR AKADEMI

Resultat

Nyheter från din revisor/redovisningskonsult

SPONSRING
– gör engagemanget till en bra affär

FÅMANSBOLAGS-REGLERNA
– hur tolkas ”betydande omfattning”?

MARKNADS-NOTERING
– kräver faktisk, regelbunden omsättning

Är du redo?

Allt du behöver veta inför årets deklaration

innehåll

Resultat nr 3/2015

Marknadsnoterad eller inte? 8
För att veta hur en aktieförsäljning ska deklareras gäller att veta om den var marknadsnoterad eller inte. Vilket inte är så lätt.

Svenskt företagsklimat får godkänt 9
I den årliga undersökningen Global Entrepreneurship Monitor, GEM, utmärker sig Sverige med goda affärsmöjligheter.

Krav på kassaregister 10
Trots att affärskedjans försäljning av kontorsmaterial inriktades på företag slapp man inte kravet på kassaregister.

Ettårsregeln gäller 11
Enligt Skatteverket påverkas inte kravet på vistelse i ett enda land av fallet i Högsta förvaltningsdomstolen där en pilot med speciella arbetsförhållanden omfattades av ettårsregeln.

Betydelsen av betydande omfattning 12
Frågan om en fåmansbolagsägare är verksam i ”betydande omfattning” eller inte avgör om andelarna är kvalificerade eller inte.

Tema: Deklaration 15
Här kan du läsa om allt du behöver veta inför årets deklaration.

Integrationsentreprenören 22
En meningslös lektion i samhällskunskap ledde till ett företagscentrum där invandrare får hjälp att starta eget, arbeta praktiskt och lära sig språket.

Sponsra rätt 30
Välj objekt med omsorg och klargör eventuella motprestationer från början. Tips från både företagaren och experten ger vägledning.

Nya regler, nya böcker!

Beställ 2015 års regelsamlingar på farakademi.se /bocker

FAR AKADEMI

Annons

Resultat
Nummer 3/2015

Resultat ges ut av FAR Akademi AB, ett dotterbolag till FAR – branschorganisationen för revisorer, redovisningskonsulter och rådgivare.

Adress:
Box 6417
113 82 Stockholm
Telefon 08-506 112 00

Chefredaktör och ansvarig utgivare:
Lisa Bergman
lisa.bergman@far.se

Redaktion:
Lisa Bergman
Charlotta Marténg
Pernilla Halling
Rakel Lennartsson
Jessica Otterstål

Övriga medarbetare i detta nummer:
Sofia Wallebom
Clara Hamrén
Eva Törning
Mats Lindgren
Lina Hovling
Åsa Ohlsson
Anders Carls
Ingrid Kindahl

Grafisk form:
Oh My!

Omslagsbild:
Dreamstime

Tryck:
Forssa Print 2013,
ISSN 2001-5925

Prenumerationer:
08-506 112 00
resultat@far.se

Prenumerationspris:
575 kr inkl moms helår

Annonser:
Alex Simonsson
Swartling&Bergström Media AB
08-545 160 60
070-319 09 10
resultat@sb-media.se

TS-kontrollerad upplaga:
48 400 (2014)

SVERIGES TIDSKRIFTER

MILJÖMÄRKT

Jobbet och jaget

SANDRA ÄGNAR EN HELG åt att fara runt till sina kollegor för att övertala dem att rösta nej till sin bonus, rösta ja till att hon ska få behålla jobbet vid omröstningen på arbetsplatsen på måndag morgon. När kollega efter kollega förklarar att de gärna vill stötta henne men att de verkligen behöver pengarna, är det så att hjärtat vill brista. Bröderna Dardennes film ”Två dagar, en natt” handlar om hur viktigt det är att ha en meningsfull sysselsättning. Inte bara för att det ger ekonomiskt levebröd utan för att det skänker värdighet och identitet.

VEM ÄR DU UTAN ditt arbete? Varje dag kommer en strid ström av förhoppningsfulla personer till Sverige på flykt från krig, fattigdom och förtryck. De har olika utbildningar på skiftande nivå, de har större eller mindre yrkeserfarenhet. Vissa började arbeta som barn med okvalificerade yrken, andra har arbetat som hjärnkirurg vid framstående universitetssjukhus i flera år. Hur snabbt de kommer i arbete kommer att ha avgörande betydelse för om de integreras i det svenska samhället eller hamnar i utanförskap. Och för individen handlar det om människovärde.

I reportaget om integrationsföretaget Macken i Växjö berättar vd Fredrik Bergman om vilken skillnad det gör för människors självkänsla när de får en meningsfull sysselsättning. Hans företagsidé, som gav en nominering till Årets entreprenör 2010, bygger på att gifta ihop hållbarhet med integration och stötta nyanlända invandrare att starta eget.

FULL DISCLOSURE brukar det för övrigt heta när man vill röja en pikant detalj på egen hand snarare än att avslöjas av någon annan; Fredrik Bergman bär samma namn som min alldeles äkta hälft. Men jag har ingen personlig relation med intervjuobjektet. Trevlig läsning!

Lisa Bergman
Chefredaktör

STAFETTEN

Fritidsaktiviteter

som ökar din prestation under arbetstiden

Cecilia Bengtsson, godkänd revisor, Företagsrevision Syd i Ronneby.

Kolla ishockey. Besök en ishockeymatch i en ishall nära dig – gärna när det är ungdomshockey. Just nu pågår slutstrider i seriespel samt diverse ishockeycuper runt om i landet. En garanterad spännande sysselsättning som dessutom ger en bra adrenalinkick.

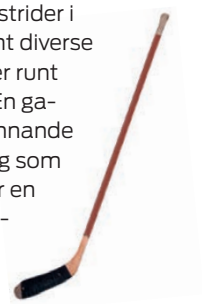

Kör mountainbike. Ett bra sätt att ta sig fram i skog och mark. Finns det ingen bra cykelled i närheten så ta fram en detaljerad karta och leta upp bra skogsvägar och stigar i din närhet – sedan är det bara att trampa på!

Ut och fiska. Behöver du en ren avkoppling och inte känner för någon större motionsaktivitet – plocka fram ett fiskespö och bege dig till närmaste vattendrag.

Stafettpinnen skickas vidare till **Pär Henriksson,** auktoriserad redovisningskonsult vid Ore Data & Administration i Furudal.

Annons

Hallå där ...

Cathrine Edblad, medgrundare av designföretaget Edblad, som fått utmärkelsen ”Årets kvinnliga stjärnskott” av EY.

FOTO EDBLAD

Vad betyder den här utmärkelsen för ditt företag?
- Den är ett erkännande för att vi gör rätt - och en energiinjektion för alla som arbetar här.

Ni har både bas och flera försäljningsställen i skärgården – vad betyder den miljön för er produktion?
- Väldigt mycket. Folk brukar fråga hur vi hinner med alla nya artiklar, butiker och satsningar och jag tror att det beror på att vi har det så lugnt omkring oss på hemmaplan. Vi får ro att skapa. Och inspireras av skönheten utanför fönstret - havet och naturen.

Företaget har expanderat snabbt på senare år. Vad är er styrka i den konkurrensutsatta designbranschen?
- Vi har bra produkter med hög kvalitet till rätt pris men vi har också en bra historia: vi har byggt företaget själva från grunden och vårt engagemang för god etik, goda produktionsförhållanden och hållbarhet är äkta, vilket lyser igenom.

LISA BERGMAN

”Om kvinnors andel i styrelserna inte uppgår till 40 procent vid utgången av 2016 är lagstiftning nästa steg.”

– Jämställdhetsminister Åsa Regnér i SvD om kvotering i storföretagens bolagsstyrelser.

LÖPBAND INTE SKATTEFRITT

En arbetsgivare erbjöd de anställda motionsband av enklare modell hemma som del i ett friskvårdsprogram. En av de anställda gjorde gällande att deltagandet i programmet borde vara en skattefri förmån eftersom den var av enklare slag och mindre värde. Enligt Skatterättsnämnden ska en skattefri personalvårdsförmån som huvudregel tillhandahållas på arbetsplatsen, men motion på särskilda anläggningar utanför arbetsplatsen kan också godtas. Hemlån av motionsband ska däremot inte kunna betraktas som skattefri personalvårdsförmån. Högsta förvaltningsdomstolen fastställde Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Högsta förvaltningsdomstolen, 27 januari 2015, 4067-14.

RÄNTA PÅ KUPONGSKATT

Kupongskatt kan tas ut på aktieutdelning som går till fysiska personer som är begränsat skattskyldiga i Sverige och till utländska bolag. De skatteavtal som Sverige ingått med andra länder kan dock innebära att kupongsskatten begränsas eller faller bort helt.

Kammarrätten i Sundsvall har i en rad domar beslutat att kupongskatt ska återbetalas, varefter domstolens följdprocesser kommit fram till att de som fått kupongskatt återbetald också har rätt till intäktsränta på beloppet. Därför har Skatteverket i ett ställningstagande förklarat hur ränta på återbetalning av kupongskatt ska hanteras. Bland annat anser verket att intäktsränta ska utgå på återbetald kupongskatt oberoende av varför den återbetalas, att den som vill ha ränta för redan beslutade återbetalningar måste begära det, att ansökan om ränta ska ha inkommit senast vid utgången av det femte året efter utdelningstillfället och att ränta ska utgå från den dag då ansökan kom in till Skatteverket till och med den dag räntan utbetalas.

Skatteverket, 29 januari 2015, 131 50824-15/111.

AVDRAG FÖR PRIVAT PENSIONSSPARANDE SKA SLOPAS 2016

Regeringen har som väntat utarbetat ett förslag om att slopa avdragsrätten för privat pensionssparande helt och hållet från och med 1 januari 2016. Regeringen och alliansen var överens om att sänka avdragsrätten från 12 000 kronor om året till 1 800 kronor för 2015. I den pm som finansdepartementet nu remitterar föreslås att rätten att göra avdrag för premier för pensionsförsäkring och inbetalningar på pensionssparkonton (pensionssparavdrag) med ett fast belopp om 1 800 kronor per år ska slopas. Anställda som saknar pensionsrätt genom sin anställning och skattskyldiga med inkomst av aktiv näringsverksamhet ska kunna fortsätta att göra avdrag. Beloppsgränsen för återköp av pensionsförsäkring och förtida avslut av pensionssparkonto utan Skatteverkets medgivande förslås höjas till ett prisbasbelopp.

Finansdepartementet, 26 januari 2015.

FÖRETRÄDAREN ANSVARIG FÖR BOLAGETS SKATTESKULDER

En styrelseledamot och bolagsföreträdare fortsatte att driva verksamhet trots att det saknades betalningsförmåga och blir därför betalningsansvarig för de obetalda skatterna och avgifterna. Mannen bestred fordran med hänvisning till att skattefordran som låg till grund för Skatteverkets ansökan om företrädaransvar inte var riktig. Med hänvisning till praxis menade kammarrätten att det inte är rimligt att prövningen i mål om företrädaransvar ska innefatta en fullständig och förutsättningslös omprövning av de i målet aktuella skattefrågorna. Det måste räcka med att pröva om Skatteverkets fordran mot bolaget tillkommit i laga ordning och framstår som välgrundad, vilket var fallet här.

Kammarrätten i Göteborg, 26 november 2014, 4188-14.

RÄNTA PÅ MOMSFORDRAN

Resultat nr 2/2015 innehöll en notis om TeliaSoneras fordran på Tele2, där Tele2 hade hållit inne momsen med motiveringen att momsen var en skatterättslig angelägenhet som man inte behövde betala ränta på. Nu har Högsta domstolen klargjort att momsfordran inte är en särskild skattefordran, utan en förmögenhetsrättslig fordran som räntelagen är direkt tillämplig på. Och eftersom avkastningsränta ska utgå på kapitaldelen av fordran ska samma sak gälla för momsdelen.

Högsta domstolen, 30 december 3014, T 2021-13.

HÅLLBARHETSRAPPORT KAN BLI OBLIGATORISK

Enligt en skrivelse från justitiedepartementet kan det bli ett krav på större företag att upprätta en hållbarhetsrapport. Rapporten ska bland annat innehålla de icke-finansiella upplysningar som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning, resultat och konsekvenserna av verksamheten. Upplysningarna ska åtminstone omfatta frågor om miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Förändringarna föreslås träda i kraft 1 jul 2016, vilket innebär att företagen skulle tillämpa dem för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2017 eller närmast därefter. Första gången hållbarhetsrapporter skulle upprättas blir efter räkenskapsårets utgång, det vill säga under 2018.

Justitiedepartementet Ds 2014:45 "Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy".

Minneslista

26 MARS

Stora företag (momspliktig omsättning över 40 miljoner kronor)

* Avdragen skatt och arbetsgivaravgifter för februari, deklaration.
* Moms för februari, deklaration och betalning.

Helårsredovisning moms (årsomsättning högst 1 miljon, EU-handel bedrivs)

* Moms för räkenskapsår som slutar 31 januari 2015, betalning och momsdeklaration.

Handelsbolag, konkursbon m.fl. med helårsredovisning av moms

* Moms för räkenskapsår som slutar 31 jan 2015, betalning och momsdeklaration.

31 MARS

Årsredovisning & revisionsberättelse till Bolagsverket (bokslutsdag 31 augusti 2014).

1 APRIL

Sista dag att deklarera elektroniskt för juridiska personer med räkenskapsår avslutat 31 juli eller 31 augusti 2014.

13 APRIL

Stora företag (momspliktig omsättning över 40 miljoner kronor)

* Debiterad F-skatt och särskild A-skatt för mars, betalning.
* Avdragen skatt och arbetsgivaravgifter för mars, betalning.

Små företag (momspliktig omsättning högst 40 miljoner kronor)

* Debiterad F-skatt och särskild A-skatt för mars, betalning.
* Avdragen skatt och avgifter för mars, deklaration och betalning.
* Moms för februari, deklaration och betalning.

Helårsredovisning moms (årsomsättning högst 1 miljon, ingen EU-handel, momsredovisning en gång per år, elektronisk momsdeklaration)

* Moms för räkenskapsår som slutar 31 juli och 31 augusti 2014, betalning och deklaration.

FOTO SHUTTERSTOCK

Noterat eller inte. Gränsen mellan marknadsnoterade och icke marknadsnoterade aktier är inte enkel men enligt kammarrätten måste en marknadsnotering grunda sig på faktisk, regelbunden omsättning.

Månadsvis publicering är inte marknadsnotering

För att en fondandel skulle betraktas som marknadsnoterad krävde Kammarrätten i Stockholm att man tydligt ska kunna se dess faktiska omsättning. Annars kan inte vinsten kvittas fullt ut mot förluster på marknadsnoterade andelar.

REALISERADE FÖRLUSTER och vinster på marknadsnoterade aktier och fondandelar kan i sin helhet kvittas mot varandra. Redovisningen görs för fysiska personer på blanketten K4 avsnitt A i inkomstdeklarationen. Om resultatet blir negativt, det vill säga om årets förluster på marknadsnoterade aktier och andelar överstiger årets vinster, kvoteras denna nettoförlust till 70 procent, vilket är den avdragsgilla delen. Den kan kvittas mot exempelvis inkomster från andra typer av värdepapper, räntor och utdelningar.

En delägarrätt är marknadsnoterad om den är noterad på svensk eller utländsk börs eller, utan att vara noterad på börs, är föremål för kontinuerlig allmänt tillgänglig notering på grundval av marknadsmässig omsättning. Men begreppet ”marknadsnoterad” är otydligt och har varit föremål för diskussion. 2009 skickade Skatteverket en begäran till finansdepartementet att begreppet borde förenklas och klargöras, men så har inte skett.

I DET AKTUELLA MÅLET hade en man kvittat vinsten på fondandelar mot förluster på andra andelar som var marknadsnoterade på blanketten K4 avsnitt A i sin deklaration. Mannen ansåg att de första fondandelarna borde betraktas som marknadsnoterade eftersom fonden publicerade andelarnas värde på sin hemsida varje månad i samband med att teckning och inlösen av andelar kunde ske. Han menade att publiceringen innebar att andelarna var föremål för kontinuerlig och allmänt tillgänglig notering åtminstone vid varje tillfälle då investering eller inlösen kunnat ske.

RESONEMANGET UNDERKÄNDES av domstolarna. Kammarrätten bedömde att kravet på kontinuerlig notering ska tolkas som att noteringarna måste grunda sig på faktisk, regelbunden omsättning. I det här fallet kunde andelarna visserligen förvärvas och lösas in i slutet av varje månad, samtidigt som kursen publicerades på fondens hemsida, men det fanns inga uppgifter om deras faktiska omsättning.

DOMSTOLEN ANSÅG därför att en publicering av kursen en gång i månaden inte anses uppfylla det krav som ställs på en kontinuerlig notering grundad på en marknadsmässig omsättning. Eftersom andelarna inte var marknadsnoterade hade mannen lämnat oriktig uppgift och det fanns grund för både eftertaxering och skattetillägg.

Kammarrätten i Stockholm, 17 december 2014, 3236-3237-14.

LISA BERGMAN

Annons

UNDERSÖKNING:

Goda affärsmöjligheter i Sverige

Den årliga undersökningen om entreprenörskapets möjligheter i 73 länder världen över tyder på ett gott affärsklimat i Sverige

Källa: Global Entrepreneurship Monitor, GEM.

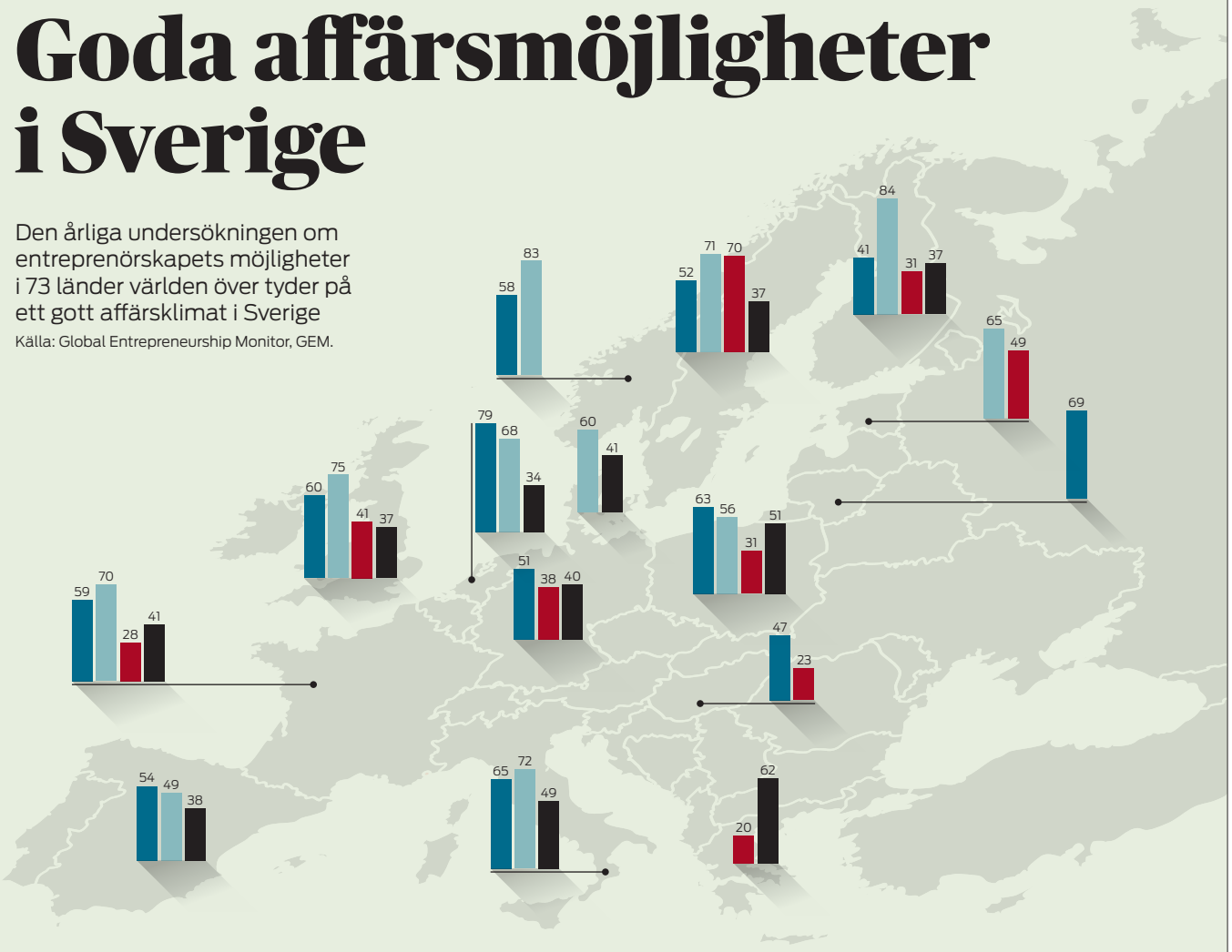

ENTREPRENÖRSKAP ÄR ETT BRA SÄTT ATT GÖRA KARRIÄR (EU)

Nederländerna	79
Litauen	69
Italien	65
Polen	63
Storbritannien	60
Frankrike	59
Norge	58
Spanien	54
Sverige	52
Tyskland	51
Ungern	47
Finland	41

ENTREPRENÖRER HAR HÖG STATUS (EU)

Finland	84
Norge	83
Storbritannien	75
Italien	72
Sverige	71
Frankrike	70
Nederländerna	68
Estland	65
Polen	56
Spanien	49

GODA AFFÄRSMÖJLIGHETER (EU)*

Sverige	70
Danmark	60
Estland	49
Storbritannien	41
Tyskland	38
Finland	31
Polen	31
Frankrike	28
Ungern	23
Grekland	20

RÄDSLA ATT MISSLYCKAS (EU)

Grekland	62
Polen	51
Italien	49
Frankrike	41
Danmark	41
Tyskland	40
Spanien	38
Storbritannien	37
Finland	37
Sverige	37
Nederländerna	34

*** Goda affärsmöjligheter**

Av alla länder som deltog i undersökningen var det bara Ugandas affärsmöjligheter som rankades högre än de svenska (där ansåg 76 procent av de tillfrågade att landets affärsmöjligheter är goda nog för att starta ett företag de närmaste sex månaderna).

Kassa krävs. Så länge som kontantförsäljningen inte är obetydlig.

FOTO **SHUTTERSTOCK**

Affärskedjan måste ha kassaregister

Domstolen gav inte undantag till en affärskedja med inriktning på företag.

ETT FÖRETAG INRIKTAT på att sälja kontorsartiklar till andra företag önskade undantag från kravet på kassaregister i sina 21 butiker. Företaget hävdade bland annat att den kontanta försäljningen till privatpersoner var mycket ringa och att kostnaden för att installera kassaregister i alla butiker skulle vara orimligt hög i relation till kontantförsäljningen.

REGLERNA SÄGER att skyldigheten att använda kassaregister inte gäller för den som bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort. Gränsen för ”obetydlig omfattning” skulle enligt förarbetena gå vid en procent av omsättningen och gälla kontant försäljning som sker i undantagsfall. Skatteverket kan också i enskilda fall besluta om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister om behovet av tillförlitligt underlag för skattekontroll kan tillgodoses på annat sätt eller om en viss skyldighet är oskälig. Självständiga näringsverksamheter inom ett och samma bolag kan bedömas var för sig.

I DET AKTUELLA FALLET hade företaget gjort gällande att kontantförsäljningen var under 0,1 procent av omsättningen. Skatteverket menade å sin sida att det inte framgick av underlaget om kontokortsförsäljning var medräknat.

Kammarrätten tyckte inte att utredningen i målet gav stöd för att bolagets försäljning mot kontat betalning eller mot betalning med kontokort var så obetydlig att skyldighet att använda kassaregister inte skulle gälla av det skälet. Inte heller kunde företaget få undantag med hänsyn till sitt rapporteringssystem eftersom tillförlitligheten av underlagen för skattekontroll inte var tillräcklig för att medge undantag. Så återstod om undantag kunde medges på grund av att skyldigheten att använda kassaregister var oskälig.

Det här utvecklas inte närmare i förarbetena, mer än att den som bedriver verksamhet på olika platser under olika förhållanden kan få undantag på de ställen där förhållandena inte medger användning av kassaregister. Enligt domstolen framgick inte av bolagets lämnade underlag på vilket sätt vissa butiker skulle drivas under förhållanden som inte medgav kassaregister.

Sammanfattningsvis saknades förutsättningar för att ge företaget undantag såväl för verksamheten i sin helhet som för någon av de butiker där verksamhet bedrivs.

Kammarrätten i Jönköping, 26 november 2014, 3481-13.

LISA BERGMAN
ANDERS CARLS

Tulltillägg är inte skattetillägg

Det är möjligt att utfärda tulltillägg innan skuldfrågan har prövats av domstol.

HANDELSGROSSISTEN AHLSELL begärde uppskov med att betala ett tulltillägg på över en miljon kronor. Bolaget menade bland annat att skattetillägg och tulltillägg kan jämställas i bemärkelsen att det strider mot oskuldspresumtionen i Europakonventionen om ett straff tas ut innan man fått frågan prövad av domstol. En analog tillämpning av reglerna för skattetillägg skulle också innebära att företaget ska medges uppskjuten verkställighet av tulltillägget, menade bolaget.

KAMMARRÄTTEN HÄNVISAR i sina domskäl till Europadomstolens praxis, som säger att det i princip är möjligt att verkställa en administrativ myndighets beslut innan det har vunnit laga kraft. Domstolen konstaterade att det finns viktiga likheter mellan skattetillägg och tulltillägg, varav en är att utgångspunkten är att de båda ska betraktas som en brottspåföljd i konventionens mening. Samtidigt finns viktiga skillnader. En är att det beträffande tulltillägg inte finns samma behov av anstånd som vid skattetillägg, främst för att tulltilläggen inte har samma ingripande betydelse för den enskilde som skattetilläggen.

FÖR ATT SKJUTA UPP verkställigheten av ett tulltillägg kräver EU:s tullkodex antingen goda skäl att anta att beslutet är felaktigt eller risk att gäldenären skulle drabbas av en skada som inte går att reparera. Kammarrätten fann därför inget stöd i för att ge Ahlsell rätt till uppskjuten verkställighet, vare sig direkt enligt EU:s tullkodex eller genom analog tillämpning av reglerna kring skattetillägg.

Kammarrätten i Göteborg, 23 januari 2015, 4072-14.

LISA BERGMAN

Ettårsregeln gäller

Kravet på vistelse i ett enda land för att slippa betala skatt i Sverige påverkas inte av fallet där en pilot kunde omfattas av ettårsregeln.

ETTÅRSREGELN BEHANDLAR förutsättningarna för att man ska betala skatt i Sverige om man arbetar utomlands. Den innebär i korthet att inkomster kan undantas från beskattning om vistelsen i utlandet varar minst ett år i samma land, oavsett om inkomsten beskattas i utlandet eller inte.

FÖRRA ÅRET BESLUTADE Högsta förvaltningsdomstolen att en pilot bosatt i Dubai kunde omfattas av ettårsregeln och därmed slippa skatt i Sverige på inkomsten trots att han - bland annat på grund av säkerhetskrav - tillbringade 120 dagar om året utanför Dubai. Med anledning av domen har Skatteverket tagit ställning till dels vad som avses med ”vistelsen utomlands”, dels om kravet på vistelse i ett enda land utanför Sverige måste uppfyllas för att ettårsregeln ska vara tillämplig.

Pilotfallet. Ettårsregelns krav på vistelse i ett enda land påverkas inte av att en person har så speciella förutsättningar i sin anställning att de måste tillbringa många dagar utanför det landet.

SKATTEVERKET BEDÖMER att ”vistelsen utomlands” betyder det land där personen har sin bostad och tillbringar sin dygnsvila. Om en person har sin dygnsvila utanför det land där han har sin bostad och vanligtvis tillbringar sin dygnsvila utgör det ett ”avbrott” som kan hindra tillämpningen av ettårsregeln. Verket anser vidare att pilotfallet hade så speciella förutsättningar att ettårsregelns krav på vistelse i ett enda land fortfarande gäller i normalfallet.

Skatteverket, 17 december 2014, 131 520139 - 14/111 (Högsta förvaltningsdomstolen 2014 ref. 9 II; 24 februari 2014, 7077-13).

LISA BERGMAN

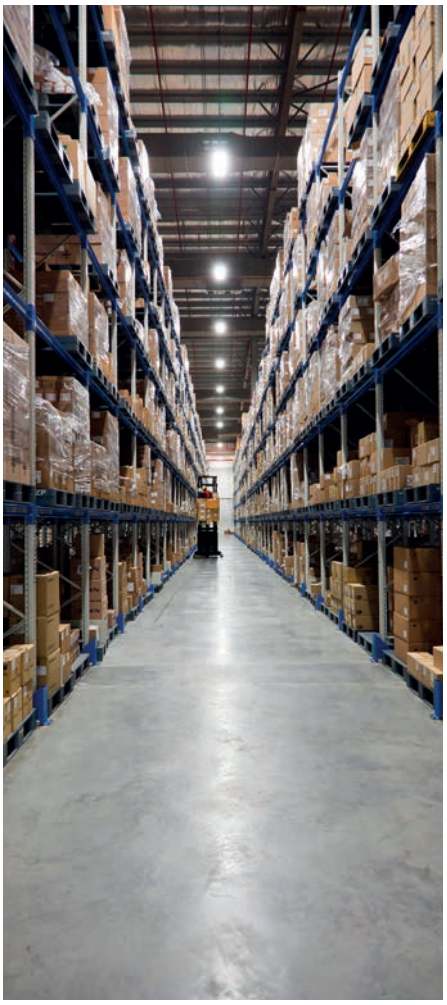

Gåva av fastighet möjlig vid generationsskifte

Skatterättsnämnden anser att Högsta förvaltningsdomstolens praxis om gåva av fastighet vid generationsskiften gäller före Högsta domstolens.

TVÅ SAKER KRÄVS för att en överlåtelse av en fastighet till ett aktiebolag ska kunna räknas som en gåva i skattehänseende. Dels ska vederlaget vara lägre än taxeringsvärdet, dels måste någon annan än överlåtaren äga åtminstone 40 procent av aktierna i bolaget. Om det inte är en gåva ska överlåtelsen enligt huvudregeln beskattas.

SKATTERÄTTSNÄMNDEN HAR i två avgöranden tagit ställning till om en överlåtelse i samband med generationsskifte kunde betraktas som gåva eller inte. Frågorna kom upp efter ett fall om stämpelskatt som Högsta domstolen avgjorde 2013, där domstolen bedömde en fastighetsöverlåtelse där avsikten var att underlätta ett generationsskifte i ett bolag. Enligt domstolen innebar syftet med överlåtelsen att det inte kunde anses ha förelegat en gåvoavsikt i förhållande till bolaget.

I BÅDA DE AKTUELLA ansökningarna om förhandsbesked fann Skatterättsnämnden, i motsats till Skatteverket, att förutsättningarna för gåva var uppfyllda. Med hänvisning till Högsta förvaltningsdomstolens praxis på området sa nämnden att det förhållandet att syftet med överlåtelserna varit att genomföra ett generationsskifte inte hindrar att gåvoavsikt kan föreligga när gåvomomentet är betydande. HD:s avgörande från 2013 påverkade inte denna bedömning. Skatteverket har överklagat förhandsbeskeden.

Skatterättsnämnden, 30 december 2014, dnr 18-14/D och dnr 16-14/D; NJA 2013 s. 886.

LISA BERGMAN
ANDERS CARLS

Är du lönsam? Om din insats i företaget har stor betydelse för genereringen av vinst kan det innebära att dina aktier bedöms som kvalificerade andelar.

FOTO **SHUTTERSTOCK**

Svårt att bedöma om är av ”betydande omf

Hur vet man om aktierna i ett bolag är kvalificerade eller inte? Det beror på om aktieägaren är verksam i ”betydande omfattning”. Två ord som avgör hur mycket skatt en person ska betala.

NÄR REGLERNA OM fåmansföretag kom till menade lagstiftaren att den som arbetar i ett företag och har inkomst av sitt arbete ska betala skatt som inkomst av tjänst - även om personen äger bolaget helt eller delvis. Bara om ägaren är helt passiv och får inkomst av kapital eller utdelning ska dessa inkomster beskattas enligt inkomstslaget kapital.

Det kan låta enkelt, men gränsdragningarna är svåra. Det finns egentligen bara två solklara hypotetiska fall. Den ena ytterligheten är exempelvis en enmanskonsult, som själv utför allt arbete i företaget och får hela företagsintäkten själv. Här är det ingen tvekan: Aktierna betraktas som kvalificerade andelar, eftersom det inte råder någon tvekan om att konsulten har varit verksam i sitt företag i betydande omfattning.

Den andra ytterligheten gäller aktieägare som inte utför något arbete alls, utan har sina pengar placerade i företaget och får utdelning. Denna persons aktier är inte kvalificerade andelar eftersom han inte har varit verksam i företaget alls.

Alla fall mellan dessa ytterligheter är svåra att bedöma. En rad omständigheter tillkommer. Bland annat tas hänsyn till personernas arbete i företaget fem år bakåt i tiden, och till närståendes arbete. Vi har hittat två intressanta rättsfall, där Skatterättsnämnden bedömde att aktierna inte skulle betraktas som kvalificerade andelar, eftersom personerna inte hade varit verksamma i betydande omfattning - men i båda fallen ändrade Högsta förvaltningsdomstolen, HFD, till att så skulle vara fallet. Skatteverket fick alltså rätt.

HELENA ROBERTSSON, tax partner på Ernst & Young, har tittat närmare på rättsfallen. Hon konstaterar att det är mycket svårt för en enskild företagare att på egen hand bedöma om utfört arbete har varit sådant att denne ska anses vara verksam i ”betydande omfattning” eller inte. Det är därför klokt att - som i de aktuella rättsfallen - företagaren ber om förhandsbesked.

- Rätten gör en helhetsbedömning och företagaren kan inte luta sig mot enskilda faktorer som nedlagd arbetstid, säger hon.

Två faktorer är centrala när det gäller bedömningen. Dels hur stor arbetsinsats som personen - eller någon närstående - har bidragit med till verksamheten, dels i vilken utsträckning arbetsinsatsen varit avgörande för vinstgenereringen.

DET FÖRSTA FALLET som Resultat undersökt handlar om två bröder som ärvt en bostadsfastighet. Nu vill brodern Anders sälja, och ber om ett förhandsbesked om hans andelar ska anses kvalificerade eller ej.

Anders har inte varit engagerad i företaget eller fastighetsförvaltningen alls. Hans bror Bengt, däremot, har lagt ner ungefär 200 timmar per år och skött det mesta kring förvaltningen. Redovis-

arbetsinsatsen attning”

ningen har lagts ut på en extern konsult och en anställd har haft hand om den fysiska skötseln av fastigheten.

Nu är frågorna: Är de 200 timmarna per år som Bengt har bidragit med att betrakta som ”betydande omfattning” och har denna arbetsinsats varit avgörande för vinsten? Påverkar det i så fall statusen för Anders andelar?

Skatterättsnämnden argumenterade att Anders arbete inskränkt sig till vanligt styrelsearbete. Och att Bengt visserligen har arbetat i företaget, men vinsten har uppkommit på annat sätt, nämligen genom allmän värdestegring på fastighetsmarknaden. Anders aktier sågs alltså inte som kvalificerade andelar.

Men ledamöterna i Skatterättsnämnden var inte eniga. Skatteverket överklagade till HFD.

HFD lutade sig i sin bedömning mot ett antal rättsfall, varav RÅ 2007 ref 15 kom att bli det centrala. Det handlade om en person som också ägde och förvaltade en fastighet, men vars arbetsinsats inskränkt sig till två och en halv timme per år. Det arbetet ansågs inte ha varit avgörande för vinstgenereringen, som i stället uppkommit genom den allmänna värdestegringen. Hans andelar bedömdes inte som kvalificerade.

Det hindrar inte att HFD ändå ändrade Skatterättsnämndens dom i fallet med Anders och Bengt.

– Nu vet vi att två och en halv timmes arbetsinsats per år inte anses som ”verksamhet i betydande omfattning”. Men i jämförelse framstår ju 200 timmar som avsevärt mer, säger Helena Robertsson.

Dessutom ansåg HFD att en allmän värdestegring på fastighetsmarknaden hade ägt rum.

– Men – det utesluter inte att Bengts arbetsinsats ändå kan ha bidragit till vinsten, påpekar Helena Robertsson.

HFD fann att Anders aktier utgjorde kvalificerade andelar.

DET ANDRA RÄTTSFALLET är snarlikt. Även här handlar det om fastighetsförvaltning. Här är Anders och Bengt inte bröder, utan kompanjoner där båda har arbetat mellan åtta och 12 timmar i veckan var, utöver sina vanliga jobb, och tagit ut lön. De har utfört alla arbetsuppgifter utom städning.

Även här ansåg Skatterättsnämnden att aktierna inte skulle ses som kvalificerade andelar, framför allt eftersom vinsten genererades genom värdestegring. Men HFD lutade sig åter mot RÅ 2007 ref 15 och ändrade Skatterättsnämndens förhandsbesked. Både Anders och Bengt hade varit verksamma i betydande omfattning, eftersom de skött allt arbete, och det kan inte uteslutas att arbetet genererade vinst utöver den allmänna värdestegringen.

– Den slutsats man kan dra är att för att aktieägaren ska undgå att anses vara ”verksam i betydande omfattning” så fodras att han eller hon arbetar ytterst begränsat i verksamheten, säger Helena Robertsson.

Fotnot: Rättsfallen i artikeln är HFD 2013 ref 11, I och II.

Källor: Källor fåmansregler, Regeringsrättens dom 2007, mål nr 5222-06, Skatterättsnämnden, förhandsbesked 2013-11-05 (dnr 15-13/D).

INGRID KINDAHL

”Strategin måste matcha utmaningarna”

Innovation har de senaste åren seglat upp som buzzword på allas läppar. Det finns snart sagt inte ett företag som inte har innovation som ”kärnstrategi”. Därmed har också idéerna om vad innovation är och hur den ska bedrivas förändrats. Det som förr skedde bakom lyckta dörrar på utvecklingsavdelningen, ska nu hända överallt hela tiden. Alla ska engageras från kundtjänst till säljare, kunder och konsumenter. I varje fall om vi får tro teoretiker och konsulter.

FÖRMODLIGEN HAR DE RÄTT. Innovation är för viktigt för att överlämnas till män och kvinnor i vita rockar. Och det handlar om långt mer än forskning.

Vad teoretikerna lär ut verkar också ha fastnat bland praktikerna. Långt fler än hälften av Sveriges företagsledare säger att alla medarbetare i deras organisationer förväntas medverka i innovationsarbetet. De tror också att involverandet av kunder kommer att vara standard i deras bransch inom några få år. Det visar en pinfärsk undersökning bland några hundra företagsledare och strateger vi just har genomfört på Kairos Future.

MEN DET ÄR I TEORIN. Praktiken visar snarare att det är ganska få av dessa ”troende” som infört några processer eller system som underlättar denna medverkan. I de flesta företag finns det till exempel ingen bestämd plats där medarbetare (eller kund för den delen) med en brilliant idé eller lösning på ett problem kan stoppa denna idé. Medarbetaren kanske kan lämna den till sin chef. Men om chefen inte gillar den, vad gör man då?

Därtill verkar det inte heller som om företagets utmaningar gör avtryck i hur mycket man satsar på innovation, eller hur man arbetar med den. Detta faktum går på tvärs emot skolboken och strategins grundsatser, nämligen att strategin ska matcha omvärlden. Det tycks dock inte gälla innovation, som lever sitt eget liv.

”Få företag har en bestämd plats där medarbetare kan stoppa sin brillianta idé”

SKÄLET TILL DETTA är förmodligen vad som inom psykologin kallas priming, det vill säga att det är det förflutna eller det vi just hört och sett som styr vårt tänkande. Satsade vi X miljoner på innovation i fjol, kan det väl duga med 1,02X i år. Och ska vi skära är det väl lagom med 0,9X. Eller? Men om världen förändras, varför då inte 2X, 3X eller 4X? Och varför skapa innovationer på samma sätt som i fjol, varför inte på något helt annat sätt?

OM DU SKA FÖRLÖSA ditt företags innovativa kraft finns det alltså två saker som är viktigare än allt annat. För det första måste du ifrågasätta dina referenspunkter, dina förutfattade meningar. För det andra måste du se till att skapa nya arbetsformer, kanske dra nytta av den sociala webbens möjligheter att dela och samarbeta, göra innovation enkelt och kul. För, som varje scoutledare och fotbollstränare vet, är det inte kul så kommer ingen. *

FOTO **BJÖRN LEIJON**

MATS LINDGREN

Vd och grundare av Kairos Future som framförallt hjälper företag att bli mer framåtblickande och innovativa.

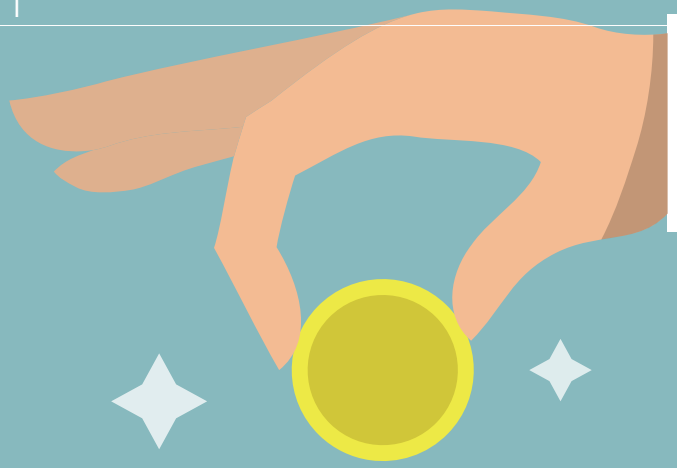

Sparpengar. Genom att deklarera smart går det att spara en slant.

TEMA

Deklaration

Vad är skillnaden mellan taxeringsår och beskattningsår? Hur fungerar de nya reglerna om beskattning i fåmansbolag? Är det lättare att deklarera i enskild firma än i aktiebolag? Resultat reder ut frågorna kring årets deklaration.

TEXT **ÅSA OHLSSON** FOTO **DREAMSTIME, SHUTTERSTOCK, PRESS**

Dags att deklarera

Det börjar bli dags att tänka på deklarationen och de nyheter som finns. De nya reglerna för beskattning i fåmansbolag är hett – och kommer gynna företag med anställda.

Ett gott vårtecken är att frågorna kring vad som gäller inför årets deklaration börjar hopas. Men som företagare är det inte alltid så lätt att hitta svar och tillförlitlig information. Skatteverkets informationsoffensiv brukar komma framåt mars, april, vilket är en nackdel för den som vill ha full koll innan bokföringsåret är slut. Skatterådgivare, revisorer och redovisningskonsulter brukar däremot vara ute i god tid och kunna ge svar på frågor betydligt tidigare.

EN AV ÅRETS VIKTIGASTE nyheter är förändringen av beskattning för utdelning i fåmansaktiebolag. Detta kommer att gynna företagare med anställda, eftersom det innebär att bolagets löner blir viktigare för beräkning av skatten på utdelningen. Den ursprungliga tanken med att bolagets löner får räknas med i delägarens gränsbelopp, det vill säga den delen av utdelningen eller realisationsvinst som beskattas som inkomst av kapital med en rak skattesats om 20 procent, är att systemet ska uppmuntra delägaren att anställa flera.

Vad du ska tänka särskilt på i det sammanhanget kan du läsa på sidan 21, där Tomas Grunditz, auktoriserad skatterådgivare på KPMG i Jönköping, kommer med värdefulla tips.

EN SPRÅKLIG FÖRÄNDRING som får praktisk betydelse är att man i deklarationssammanhang numera inte längre pratar om ”taxeringsår 2015” utan om ”beskattningsår 2014”, det vill säga det året då pengarna tjänades in. Det är en följd av att det nu finns flera möjliga deklarationstidpunkter under ett år, hela fyra stycken. Förut var deklarationstidpunkten densamma för alla, även för företag med brutet räkenskapsår. Det finns nu ett tydligare samband mellan bokslutsdag och deklarationstidpunkten.

DET NYA SYSTEMET gör att den skattskyldige normalt har längre tid än sex månader eller högst sju månader på sig mellan bokslutsdagen och deklarationstidpunkt, beroende på om deklarationshandlingen lämnas på papper eller elektroniskt samt bokslutsdatum. Eftersom enskilda firmor, precis som fysiska personer, enbart kan ha kalenderår som bokslutsår, påverkas inte deklarationstidpunkten för dem. För mer information om deklarationstidpunkter för andra verksamhetsformer, se faktaruta.

MARTIN ROSENGREN, biträdande kontorschef och auktoriserad redovisningskonsult vid LRF Konsult i Malmö har stor erfarenhet av deklarationer för enskilda firmor. Han betonar att skattereglerna för enskild firma kan vara mer komplicerade än för aktiebolag.

- Därför borde fler med enskild firma ta hjälp av konsulter än vad de faktiskt gör, säger han.

Martin Rosengren, auktoriserad redovisnings konsult, LRF Konsult.

Till de mer komplicerade avsnitten i deklarationen för enskild firma hör den så kallade räntefördelningen. Positiv räntefördelning får göras om det finns ett positivt kapital i verksamheten, efter vissa justeringar, på mer än 50 000 kronor. Att anstränga sig och använda möjligheten för positiv räntefördelning är vanligtvis bra.

I ÅR BLIR DET MER gynnsamt att göra räntefördelning än tidigare, dels eftersom statslåneräntan som används vid beräkningen är något högre, 2,09 procent jämfört med förra årets 1,49, dels för att reglerna ändrats. Det är alltså statslåneräntan 30 november året före inkomståret som är grunden för beräkningen. Nu gäller statslåneräntan plus 6 procent i stället för tidigare plus 5,5 procent. För att räkna ut räntefördelningen kan man använda Skatteverkets hjälpblankett för räntefördelning, som gör det möjligt att räkna utan att förstå varje detalj.

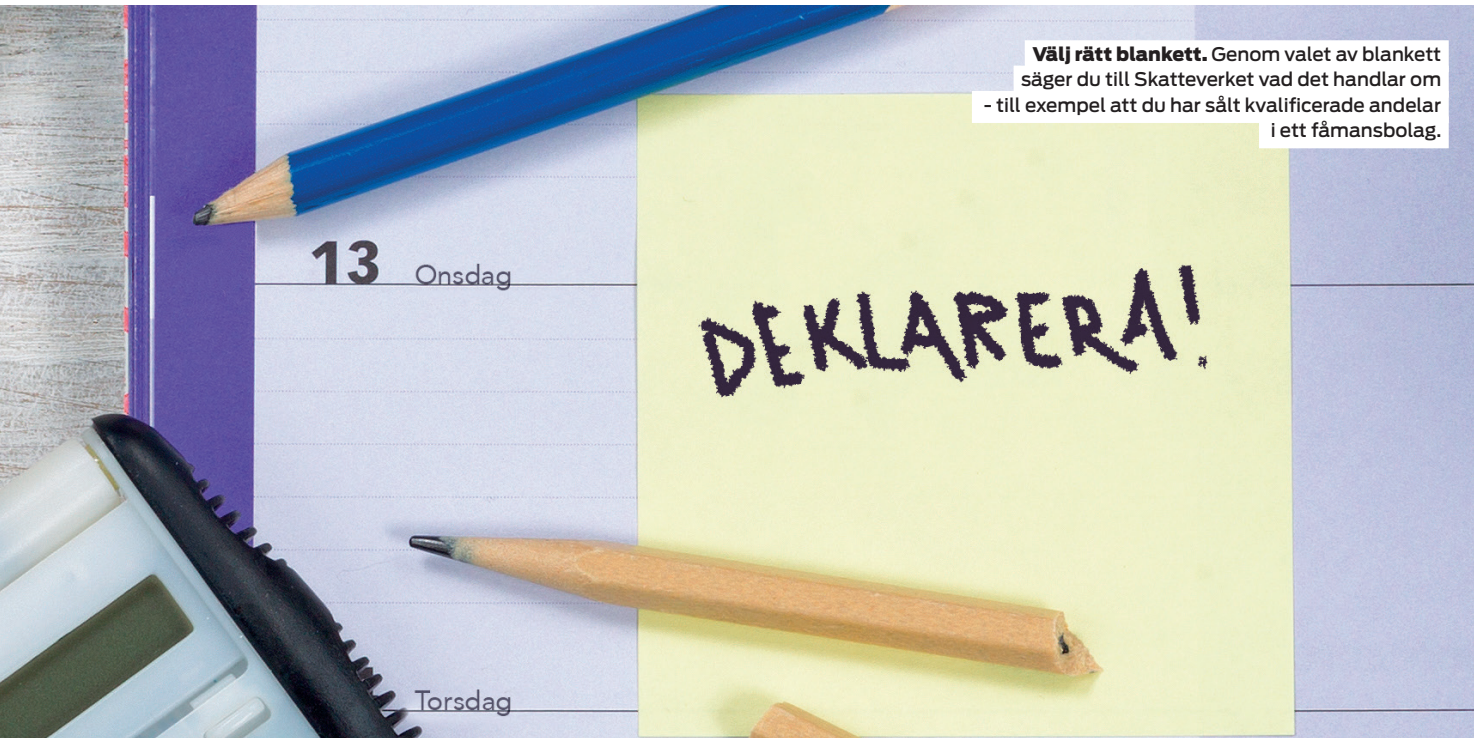

Välj rätt blankett. Genom valet av blankett säger du till Skatteverket vad det handlar om - till exempel att du har sålt kvalificerade andelar i ett fåmansbolag.

- För enskild firma är den positiva ränteförde lningen det viktigaste och samtidigt det som många enskilda firmor missar att göra. Det finns pengar att spara för näringsidkaren och det finns inga negativa skattekonsekvenser med att använda det, säger Martin Rosengren.

KPMG:S TOMAS GRUNDITZ påminner om att ett lågt deklarerat resultat visserligen ger låg skatt, men också låg trygghet.

- Fler företagare bör tänka på att planera för att resultatet inte blir för lågt, säger han.

Detta gäller inkomst från aktivt bedriven näringsverksamhet eller handelsbolag. Många företagare tänker på och kanske till och med oroar sig för pensionen.

- Det kan därför vara bra att ha ett resultat som ger ordentlig statlig pension. För ägarstyrda aktiebolag kan det på samma sätt många gånger vara lämpligt att ägarna tar ut en lön upp mot gränsen för statlig pension, säger han.

ETT GENERELLT TIPS som är lika viktigt inför deklaration varje år är att vara noga när du väljer blankett. Genom valet av blankett säger du till Skatteverket att det handlar om en viss form av transaktion och påstår att den ska beskattas på ett visst sätt.

Om du till exempel har sålt aktier gäller det att ta reda på hur de här aktierna ska klassificeras, vilket är avgörande för hur de ska deklareras och beskattas. Om du till exempel sålt aktier som är marknadsnoterade ska du redovisa försäljningen på blankett K4. Och genom att deklarera på blankett K4 påstår du samtidigt att det rör sig om marknadsnoterade aktier. Försäljningen av onoterade aktier ska i stället redovisas på blankett K12 eller K10 beroende på om de är kvalificerade andelar i fåmansföretag eller inte. Försäljningen av onoterade aktier ska deklareras på blankett K12, medan avyttrade kvalificerade andelar i fåmansföretag ska deklareras på blankett K10.

VALET AV BLANKETT kan alltså vara avgörande för hur du beskattas i ett visst avseende. Med fel blankett kan du råka ut för både efterbeskattning och skattetillägg. Men för den som är osäker vid valet av blankett - eller andra svåra avvägningar - finns en nödutgång. Den kallas öppet yrkande och innebär att man under ”Övriga upplysningar” skriver klart och tydligt hur man har tänkt och varför man har deklarerat på ett visst sätt. Det är en signal till Skatteverket att titta närmare på den bedömning du har gjort och den innebär att du inte kan få skattetillägg om Skatteverket kommer fram till att du har gjort fel. *

Vård och handel granskas extra

I år kommer Skatteverket att särskilt granska deklarationer från företag som ägnar sig åt tjänster med kontanthandel, vård och gränsöverskridande handel. Även rot- och rutavdrag kommer att kontrolleras närmare, främst för att fler uppgifter ska lämnas in från och med 1 april i år. Inom kontanthandel är det kravet på kassaregister som föranleder extra uppmärksamhet. Vidare anser Skatterverket att momsbedrägerier vid gränsöverskridande handel är ett växande problem, vilket gör att bland annat handel med elektronikvaror kommer att granskas närmare. Beträffande vårdföretag är det framför allt på bemanningssidan som Skatteverket ska kontrollera att man till exempel har deklarerat inkomster och förmåner.

På rätt grund. Katedralen är en uppfinnarverkstad för audiovisuell design i Linköping. För den är Petra Gipp Arkitektur nominerade till det europeiska arkitektpriset Mies van der Rohe Award.

FOTO ÅKE E:SON LINDMAN

Hon ser om sitt hus

Inför årets deklaration har arkitektkontoret **Petra Gipp Arkitektur** en ny revisor som är mer aktiv och rådgivande. Det uppskattar Petra Gipp, ägare och grundare av företaget i Stockholm.

I ÅR HAR PETRA GIPP extra mycket att tänka på kring bolaget. Hon har planer på att låta de sex anställda gå in som mindre delägare.

– Jag vill ge de anställda den möjligheten för jag tror att det är bra för delaktigheten, säger hon.

Men för att genomföra detta finns en hel del beslut som måste fattas och många skattefrågor som måste gås igenom. Här är den nya revisorn, från Conceil Revision, till stor hjälp.

PETRA GIPP ANLITAR en konsult som sköter löpande bokföring och ekonomiarbete. Det var konsulten som tyckte att kostnaden var hög i förhållande till vad de fick av den förra revisorn, och därför tipsade om att se över saken. Den nya revisorn bidrar med mer analyser och förslag på förbättringar än vad den tidigare gjorde. Dessutom till en lägre kostnad.

Sveriges Arkitekters arkitektservice för företagande medlemmar ger också bra råd och stöd.

– Det är rätt slitigt att driva företag, jag har inte startat företag för att vara arbetsgivare, men samtidigt är det viktigt att vara en bra arbetsgivare, att se sina medarbetare och ha goda villkor.

Till exempel är det en självklarhet för Petra Gipp att företaget har tecknat kollektivavtal för de anställda, samtliga tillsvidareanställda.

– Vid toppar tar vi in projektanställda, men annars tror jag på att erbjuda tillsvidareanställningar för att få större engagemang i arbetet.

Petra Gipp uppskattar samtidigt kompromisslösheten i att vara ensam ägare till sitt företag. Kanske på grund av att hon tidigare drivit ett annat arkitektkontor baserat i Malmö 2000-2003 och då tillsammans med två andra delägare, samt ett aktiebolag tillsammans med en delägare 2006-2009.

– Vi hade inte riktigt förstått att vi var tvungna att planera för situationer där vi tyckte olika, för sådana situationer uppstår förr eller senare. Därför hade

Att tänka på inför deklarationen

* Planera i tid för deklarationen. Många nyheter får inte genomslag förrän ett år efter att de införts. Därför är det bra med framförhållning.

* Något som kan låta som en självklarhet men värt att påminna om; håll ordning på bokföringen så blir också deklarationen lättare att göra. Allt material som används i bokföringen ska sparas i sju år.

* Det är fler aktiebolag än enskilda firmor som tar hjälp av konsulter. Men skattereglerna för enskilda firmor är faktiskt inte alltid enklare.

Fler delägare. Petra Gipp släpper in de anställda som delägare i firman. Det är bra för delaktigheten anser hon. En ny revisor är på plats, vilket är ett bra stöd i processen.

FOTO **MIKAEL OLSSON**

vi inte gjort upp om vem som hade mandat att fatta beslut i olika frågor, berättar hon.

DET ÄR NU SNART sex år sedan Petra Gipp startade eget med adress Åsögatan på Söder i Stockholm. Och det är här, i det egna arkitektkontoret, som Petra Gipp känner att hon trivs bäst och gör bäst ifrån sig.

Trots att hon inte blev arkitekt för att starta företag så märks det att hon tar frågorna på stort allvar, inhämtar information och letar bra lösningar.

Som många företagare så är den framtida pensionen något som hon funderar på. Något som inte är helt lätt att hitta en bra lösning på. Men via hennes bank kom hon i kontakt med en pensionsrådgivare och fick rådet att sätta av till så kallad direktpension.

- En stor fördel är att pengarna stannar i företaget. Det blir ett sätt att stabilisera företaget. Om jag behöver så kan jag föra tillbaka pensionskapitalet till bolagets vanliga konto igen.

Förändringen av 3:12-reglerna, som ger möjlighet för ägare till fåmansbolag som Petras att plocka ut större andel till 20 procents skatt, är något som Petra Gipp märkt på egen hand:

- När jag gjorde en beräkning av utdelningsutrymmet blev det mycket större än jag är van vid. Först förstod jag inte varför, men det var de nya reglerna som gjorde stor skillnad.

PETRA GIPP ARKITEKTUR HAR fått flera priser och förfrågningar om att vara med i tävlingar för offentliga byggen, till exempel Liljevalchs. Hennes företag är i år bland annat nominerat till det europeiska arkitektpriset Mies van der Rohe Award för byggnaden Katedralen, en uppfinnarverkstad för audiovisuell design i Linköping. Just nu arbetar kontoret bland annat med bostäder. Hon själv beskriver det som att hon har hållit sig undan det tidigare:

- Det är mycket med regelverket som gör arbetet med att rita bostäder komplext. Att bygga som på åttiotalet fungerar inte. Det absolut viktigaste är att tänka på materialet, på miljökonsekvenserna och att man bygger så att folk trivs.

Med byggherren Folkhem som bygger i massivt trä kan det förverkligas. Sammanlagt tre projekt ritar Petra Gipp Arkitekter AB åt Folkhem, bland annat bostäder i Stadshagen, mitt på Kungsholmen. *

Fler nyheter i deklarationen ...

Om investerar-avdrag

DET INVESTERARBIDRAG som infördes 1 december 2013 har nu fått en egen bilaga K11. Förra året fanns ingen särskild ruta utan avdraget fick göras under Övriga upplysningar. Investerarbidraget gäller fysiska personer som köpt andelar i mindre företag i samband med att det bildas eller vid en nyemission.

Den som har förvärvat andelar i ett företag av mindre storlek i samband med företagets bildande eller vid en nyemission kan få göra ett investeraravdrag i inkomstslaget kapital. Högsta avdrag är 650 000 kronor per år, vilket motsvarar förvärv av andelar för 1 300 000 kronor.

Här börjar du betala statlig inkomstskatt

FÖR INKOMSTÅRET 2014 är brytpunkten för statlig inkomstskatt 433 900 kr, med hänsyn taget till grundavdraget. Till och med brytpunkten betalas enbart kommunal inkomstskatt. Därefter läggs 20 procent statlig inkomstskatt till kommunalskatten och över nästa brytpunkt, 615 700 kronor, betalas ytterligare 5 procent statlig skatt, den så kallade värnskatten.

VARJE KRONA som överstiger taket för statlig inkomstskatt och värnskatt beskattas fullt ut. Kvar av kronan blir ca 44 öre.

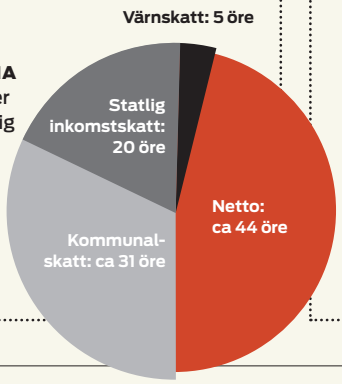

Mer om skatten på utdelning i fåmansaktiebolag

UTDELNING INOM gränsbeloppet beskattas med en skattesats för kapital på 20 procent. Utdelning över gränsbelopp beskattas däremot helt som inkomst av tjänst. Eftersom skatten där är högre, maximalt ungefär 55 till 58 procent, är det viktigt att hålla reda på och hamna rätt inom de nya beloppsgränserna. Vid löner i bolaget mellan ungefär 600 000 kronor och 3 400 000 kronor har gränsbeloppet i princip fördubblats.

DET FINNS TVÅ SÄTT att räkna ut gränsbeloppet, alltså var gränsen går mellan vad som ska beskattas som kapital och vad som ska beskattas som tjänst. Antingen efter förenklingsregeln eller efter huvudregeln. Detta görs på blankett K10. Det lönebaserade utrymmet beräknas nu annorlunda. Det nya är att 50 procent av de kontanta lönerna utgör det lönebaserade utrymmet. Förut beräknades det lönebaserade utrymmet enligt en trappa där man fick räkna med 25 procent av lönerna till en viss brytpunkt och därefter ytterligare 25 procent. Eftersom det samtidigt införs ett krav på att man ska äga minst 4 procent av aktierna så är det färre som kan använda reglerna. För dem som kan använda reglerna är det dock mer fördelaktigt, eftersom man får räkna 50 procent från första kronan som betalas ut i lön.

EN NYHET PÅ DET HÄR området är att ett tak har införts på hur stort det lönebaserade utrymmet får bli. Det lönebaserade utrymmet får aldrig bli större än 50 gånger ägarens egen, eller närståendes, kontanta lön.

Nivåerna för maximal pension samt föräldra- och sjukpenning

* För att nå maximal pensionsgrundande inkomst ska inkomsten vara 8,07 inkomstbasbelopp (med hänsyn taget till grundavdrag och pensionsavgift), vilket för 2014 uppgår till cirka 459 200 kronor.
* Maximal sjukpenning och föräldrapenning nås vid lägre resultat och beräknas i stället på prisbasbelopp. Ett prisbasbelopp uppgick år 2014 till 44 400 kronor.

* Maximal sjukpenning nås vid ett resultat på 7,5 prisbasbelopp, det vill säga 333 000 kronor.
* Högst föräldrapenning nås vid 10 prisbasbelopp, det vill säga 444 000 kronor.

Större nedsättning av egenavgifterna

ENSKILD NÄRINGSIDKARE och delägare i ett handelsbolag har fått en höjning av ett särskilt avdrag på egenavgifterna. Nu är avdraget på 7,5 procent av underlaget för inkomst av aktiv näringsverksamhet, dock högst 15 000 kronor per år, jämfört med tidigare nedsättning med 5 procent, dock högst 10 000 kronor. Och här behöver man inte göra något själv. Nedsättningen behöver nämligen inte yrkas i någon ruta utan sker maskinellt och syns på slutskattebeskedet.

Årets deklarations-tidpunkter

För enskilda näringsidkare:

* 19 mars kan enskilda näringsidkare börja deklarera elektroniskt.
* Pappersblanketterna, inkomstdeklaration 1 och information börjar skickas ut 16 mars.
* 4 maj är sista inlämningsdag för årets deklaration.

För juridiska personer:

* Företag med bokslut 31 juli till 31 augusti 2014, ska deklarera 2 mars i år på papper, men kan göra det fram till 1 april om det görs elektroniskt.
* Den förtryckta inkomstdeklarationen 2, 3 eller 4 för dem som ska deklarera 1 juli ska nu vara utskickad. Det är alltså de företag med bokslut 30 september till 31 december 2014. Om deklarationen görs elektroniskt är sista dag dock 3 augusti.
* Inkomstdeklaration 2 är den deklaration som gäller för aktiebolag och ekonomiska föreningar, inkomstdeklaration 3 gäller för ideella föreningar och stiftelser, inkomstdeklaration 4 gäller för handelsbolag och kommanditbolag.
* När det gäller inkomstdeklaration 3 och 4 måste första sidan alltid lämnas på papper medan resterande sidor antingen kan filöverföras eller lämnas på papper. Deklarationerna kan lämnas vid det senare deklarationstillfället även om huvudblanketten måste lämnas på papper. Förutsättningen är att alla bilagor lämnas elektroniskt via filöverföringstjänsten.
* Företag med bokslut 31 januari till 30 april, får blanketten i mitten av september och ska deklarera på papper senast 2 november, elektroniskt 1 december.

Experten: ”Det är inte helt enkelt att räkna på tröskelvärdena själv”

Tomas Grunditz, auktoriserad skatterådgivare vid KPMG i Jönköping kommer med viktiga råd.

VILKET ÄR DITT FRÄMSTA RÅD TILL FÅMANSFÖRETAGARE INFÖR ÅRETS DEKLARATION?
– Har man ett lönsamt bolag med löner i bolaget så kan man nu plocka ut väldigt mycket till 20 procents skatt. Inom ett begränsat skikt kan dubbelt så mycket utdelning jämfört med tidigare plockas ut till lägre skatt.

VAD SKA MAN TÄNKA SÄRSKILT PÅ?
– En ny begränsning från 2014 är att detta gäller enbart dem med mer än fyra procent av aktieinnehavet i företaget. Det innebär att det är individen själv som måste ha fyra procent eller mer, ingen närståenderegel gäller här. Något att tänka på alltså om man är många delägare, eftersom den som har mindre än fyra procent får betydligt högre skatt på sin utdelning. Det finns dessutom en hake med detta.

HUR DÅ?
Delägaren eller en närstående måste nå det individuella lönekravet, som är att ta ut en lön till ett visst tröskelvärde. Det är inte helt enkelt att räkna på tröskelvärdena själv. Att prata med sin rådgivare kan vara värt mycket, eftersom det finns många skattekronor att förlora om man hamnar lite fel.

HAR DU NÅGRA SÄRSKILDA TIPS INFÖR ÅRET?
– Ett konkret tips för 2015 är att i ett ägarstyrt fåmansföretag förändra en skattepliktig bilförmån till en kontant lön. Förmånsvärdet betalas sen med beskattad lön. Det blir kostnadsneutralt men ökar det lönebaserade utrymmet och gör att mer pengar kan tas ut till 20 procents skatt.

ÅSA OHLSSON

Med integration som drivkraft

I kooperativet Mackens portfölj finns allt från cykelverkstad till företagscentrum. För Resultat berättar gräsrotsentreprenören **Fredrik Bergman** om meningsfull egoism och varför det springer fåraherdar i Stadsparken i Växjö.

TEXT **LINA HOVLING** FOTO **SARA SÖDERGÅRD**

Året är 2003. I en kommunal utbildningslokal i Småland sitter en grupp elever för att läsa samhällsvetenskap. Ingen förstår vad de gör där. Efter lite diskussion förstår inte deras lärare heller det.

-Folkhögskolan jag jobbade på hade fått i uppdrag av kommunen att bedriva undervisning för nyanlända invandrare. Att plugga samhällsvetenskap var inte något eleverna hade valt själva. De tyckte inte att det kändes meningsfullt, utan ville jobba praktiskt och lära sig språket. Jag höll med, berättar läraren Fredrik Bergman.

Så Fredrik Bergman, en av hans lärarkollegor och ett par elever började fundera på vad man kunde göra i stället.

- Idén till Macken föddes ur något slags ilska. Kombinationen av å ena sidan slit- och slängsamhället, där vi kastar grejor som egentligen inte är förbrukade, å andra sidan folk som går arbetslösa, får försörjningsstöd och sätts i en massa konstiga åtgärdsprogram.

MED SLIT- OCH SLÄNGSAMHÄLLET som hållpunkt tog gruppen sikte på Växjös återvinningscentral, och frågade sig vad man kunde göra i anslutning till den.

- På de flesta håll i Europa har man inte alls en lika stark stat och där är det ofta privata aktörer som agerar i anslutning till återvinningscentraler. Här i Sverige slänger vi en punkterad cykel, medan den i Italien hade kunnat skapa pengar och jobb.

En affärsidé och en relativt outnyttjad marknad väntade alltså. Gruppen med Fredrik Bergman i

»

Läraren som hoppade av. När Fredrik Bergman insåg att eleverna behövde jobb för att integreras startade han kooperativet Macken.

5

TIPS TILL ANDRA FÖRETAGARE

* **Inse din** otillräcklighet och se till att omge dig med människor som har egenskaperna du själv saknar.

* **Drick isvatten,** samtidigt som du planerar stort. Tro på att allt ska gå i lås, men ha samtidigt en plan B att falla tillbaka på.

* **Var djärv** och våga ta risker. Företagande handlar om att uppfylla visioner och testa idéer.

* **Tro inte på** messiasfigurer som ska komma och rädda allt som är jobbigt på firman: *"Om vi bara får den där nya ekonomichefen, och så vidare ..."*. Messiasfigurer finns inte. Alla har fram- och baksidor. Inklusive du själv.

* **Låt alltid** ekonomin vila på principen "många bäckar små".

FREDRIK BERGMAN

Ålder: 50 år.
Gör: Medgrundare och verksamhetsutvecklare, Macken
Familj: Fru, tre söner, 20, 23 och 25 år samt en katt.
Fritid: Min fru och jag renoverar ett hus på Öland. Gillar att läsa och kolla på film.
Otippat om Fredrik: Är en jäkel på att gå på styltor. Fick ett par av min farfar som liten. Har som vuxen sprungit Styltloppet.

Jobbcoach. Fredrik Bergman är kreativ och lösningsorienterad för att få ut folk i arbetslivet.

» spetsen startade raskt en ekonomisk förening och öppnade en mottagning i en gammal nedlagd bensinstation (därav namnet Macken) vid Norremarks återvinningscentral utanför Växjö. Där började de ta emot och reparerade trasiga saker.

– Att en irakisk cykelreparatör kan laga en cykel och sedan sälja den till en person som blir nöjd ger någonstans ett kvitto för självkänslan. Det gör en enorm skillnad för människor att känna att de gör något meningsfullt, säger Fredrik Bergman.

FRÅN CYKELVERKSTADEN VÄXTE sedan Macken snabbt och organiskt i flera riktningar. Textilverkstad, designavdelning, svenskundervisning, starta eget-kurser, företagsinkubator… Listan fortsätter.

– Textilverkstaden kom igång tack vare att en svensklärare behövde växla spår. Hon hade ett stort textilintresse och kom till oss, berättar Fredrik Bergman.

Ur textilverkstaden startade sedan kooperativets första svenskundervisning när det behövdes praktik åt SFI-elever.

– Det var kommunen som frågade om två somaliska kvinnor kunde komma till textilverkstaden eftersom de ville komma vidare i sin språkutveckling med stöd av svensklärare i textilverkstan. Ur det utvecklade vi en språkkurs.

På samma vis har nya verksamheter vuxit fram utifrån olika människors behov. Starta eget-kursen stammar från ett tillfälle då en albansk kvinna kom till Macken och ville öppna frisersalong.

– Hon hade samhällsstöd, och hade förstått att hon skulle förlora det om hon skaffade F-skattsedel. Risken var helt enkelt för stor. Då valde vi att i Mackens regi starta frisörsalongen i stället, och ge henne en obetald praktik. Efter sex månader hade hon byggt upp en kundkrets och kunde dra igång i egen regi.

”Nu för tiden är jag ’kommunist-moderat’ som en av mina söner brukar säga”

DET SOM ALLTSÅ STARTADE som en vild chansning i form av en frisersalong med en enda stol har nu vuxit. I dag driver Macken företagscentret tillsammans med Växjö kommun med målet att tio familjer ska bli självförsörjande varje år. Som ett steg i riktning mot att starta eget erbjuds de blivande företagarna möjlighet att testa sina varor eller »

En vanlig dag

6:00 Går upp, sätter sig vid köksbordet och mejlar och äter gröt.

8:00 Kommer in till jobbet. Möte angående en personalkonflikt, det är många ägare och det är principen ”en människa, en röst” som gäller.

10:00 Möte angående ett nytt jordbruksprojekt.

11:00 Uppfinnare från Bangladesh pitchar en spännande affärsidé för en affärsängel jag känner.

12:00 Lunchmöte på ”Mammornas café” med Skanskas hållbarhetschef som vill bygga hus av återvunna material ihop med Macken.

14:00 Möte med kommunen angående ”Får i stan”. Vi har tillsammans med en fåraherde från Afghanistan lanserat idén om att ha fårbete istället för gräsklippare på kommunens mark och nu är det dags att bygga ett fårhus.

17:30 Sticker från jobbet.

19:00 Tar ett pass på gymmet.

21:00 Kommer hem, tittar på nyheter och umgås med familjen. Läggdags vid 22.30. Läser lite tills boken slår i pannan och lyset släcks.

Reparation för självkänslan. Att en cykelreparatör kan laga en cykel och sedan sälja den till en person som blir nöjd ger någonstans ett kvitto för självkänslan, säger Fredrik Bergman.

» tjänster genom att sälja dem på torget i Växjö. Om efterfrågan är god kan de sedan använda sig av Mackens självanställningsbolag.

- Det fungerar i princip som ett företag som bistår med fakturering för privatpersoner utan F-skattsedel. Om man exempelvis vill testa att sälja skor på torget, kan bolaget köpa in skorna och sedan betala ut ”lön” exklusive de sedvanliga avgifterna av överskottet från försäljningen. På så vis minimeras risken för den enskilde.

- Jag brukar beskriva vårt företagscentrum som en företagsinkubator för dem som saknar stålar, kontaktnät och ibland språk. Men yrkeskunskaperna måste man ha.

NU ORDNAR MACKEN OCKSÅ en obligatorisk företagsskola om 20 veckor. Dessutom finns ”Mackens vänner” till hjälp, en förening som utgörs av pensionerade, svenska företagare som agerar mentorer.

- Det är ett oerhört lyckat koncept. Det är förstås fantastiskt lärorikt för de som ska starta. Men det är minst lika givande för de garvade rävarna. Människor tycker om att se resultat och mening med det vi gör, så även om vi bidrar för att själva må bra så blir det ju en slags meningsfull egoism, säger Fredrik Bergman och tillägger att det är lätt att fångas av engagemanget:

- Vi började med detta på deltid som ett hobbyprojekt för tio år sedan. Jag hade aldrig trott att jag skulle bli företagare, jag var under många år väldigt vänster och hade ingen tanke på entreprenörskap. I dag har jag kommit tillbaka till tonåren då jag lekte affärsman och köpte in ett lager vykort på kungen som jag sålde vid Drottningholm och tjänade 250 spänn i timmen. Nu för tiden är jag en ”kommunistmoderat” som en av mina söner brukar säga.

SOM ETT TVÄTTÄKTA kooperativ ägs alltså Macken av sina anställda. En person - en röst,

Skräddarsydd. Textilverkstaden har utvecklats till SFI-lokal, vilket förenar nytta med nöje under samma tak.

EKONOMISK FÖRENING

* **Ska bestå av** minst tre medlemmar.
* **Styrelse om** minst tre ledamöter samt minst en revisor.
* **Medlemmarnas** ansvar är begränsat till den insats som betalats till föreningen.

lyder regeln. Efter ett år som anställd på Macken, får man köpa in sig i företaget och bli medlem till det facila priset av 500 kronor.

- Det finns de kooperativ som tar ut ett marknadsmässigt pris för ägarskapet. Men med tanke på att vi bedriver en icke-vinstdrivande verksamhet som syftar till att stärka socialt utsatta grupper, har vi valt att ha kvar den summa som vi startade med för tio år sedan, även om företagets omsättning mångdubblats.

I DAG HAR KOOPERATIVET 40 anställda, varav 25 finns i Växjö. Macken har under årens lopp konceptualiserat sin verksamhet, med omfattande utbildningsmaterial och tydliga manualer. Verksamheten har franschisats och finns även i både Högsby och Karlskrona. Och fler står på kö:

- Bara den senaste veckan har vi haft flera studiebesök från aktörer som är intresserade av att starta Macken-verksamhet. Vi är utbildare och intressenter i arbetsmarknadsomställningar där vi går in i upphandlingar och konkurrens med drakar som Lernia.

Därför är långsiktiga partnerrelationer a och o - inte minst med kommun och andra offentliga uppdragsgivare. Som en icke vinstdrivande verksamhet har ekonomin varit, och är fortfarande, den främsta utmaningen, menar Fredrik Bergman.

- Det är en oändlig räcka av projektmedelsansökningar jag betar igenom. Men i och med att det sociala företagandet har rönt mer intresse på senare år har Macken fått en liten fördel gentemot de traditionella företagen. Det kommer en del nya avtalsformer som gör det enklare att arbeta med kommuner i olika typer av idéburet offentligt partnerskap, där ideella krafter kan gå ihop med kommunen för att åstadkomma något som det offentliga inte klarar på egen hand.

VAD HÄNDER HÄRNÄST?

- Nu ska jag på möte med kommunen om att ställa upp ett fårhus i centrala stan. En kille som var fåraherde hemma i Afghanistan lanserade idén att ersätta gräsklipparna i kommunens parker med betande får - och nu är vi igång.

OCH FRAMTIDSPLANER FÖR MACKEN I STORT?

- Vi växer och förbättras hela tiden. Vi håller precis på att utbilda oss för att få göra kompetensvalideringar, eftersom många som kommer hit måste gå om sin utbildning även om de har arbetat flera år i hemlandet. Sådant resursslöseri måste man minimera. *

Excel för ekonomer
– dubbla din kompetens

Lär dig hur du bygger kraftfulla ekonomimodeller och hur du skapar formler samt funktioner för redovisning. Kursen är praktiskt inriktad och baseras på ett antal företagsekonomiska fall som du får färdigställa med stöd av Excel. Du lär dig hur du skapar och använder kalkyler, uppföljningsverktyg och budgetmodeller på nya sätt.

Ur innehållet

- Repetition av grunderna i Excel
- Arbeta med flera kalkylblad
- Kalkylbladsfunktioner
- Statistiska funktioner
- Att skapa grafiska rapporter
- Importera diagram från Excel i PowerPoint
- Hantering av stora datamängder
- Pivottabeller
- Sammanställ information från flera olika kalkylblad

Tid och plats
Göteborg 19–20 mars
Malmö 19–20 mars
Stockholm 13–14 april
Stockholm 18–19 maj
Löpande kursstarter under hela hösten.

Pris
6 900 kr exkl. moms. I priset ingår kursdokumentation, för- och eftermiddagskaffe samt lunch.

Läs mer och anmäl dig på
farakademi.se

Ekonomisveriges självklara val.

FAR AKADEMI

Lokalpatriot. När Michael Sjödin sponsrar ortens sportföreningar gör han det mer med hjärtat än för pengarna.

CASE

Sponsring

Byta tjänster eller pengar mot prestation? Är sponsorbidraget avdragsgillt eller inte? Sponsring är snårigt och kan bli dyrt om du inte tänker efter före. Elinstallationsföretaget **Elicentras** vd Michael Sjödin förklarar hur du väljer sponsorpartners med hjärta – och hjärna.

TEXT **LINA HOVLING** FOTO **SOFIE WIKLUND**

Kultur och idrott är klart dominerande objekt när man ser till vart de svenska företagens sponsringspengar går. Bland småföretagare är det mycket vanligt att stötta de lokala idrottsföreningarna. Många små aktörer väljer att sponsra ungdomsidrotten för att visa att man bryr sig om regionen eller lokalsamhällets utveckling. En av dem är elinstallatören Elicentra i Sundsvall. Vd:n Michael Sjödin förklarar att deras sponsringsstrategi i mångt och mycket bygger på god spridning.

– Vi vill se till att så många som möjligt kan få stöd och ger oftast inte mer än 1 000 – 1 500 kronor till varje förening. Kanske är det bidrag till en fotbollsklubb så att de kan köpa in matchbollar och i utbyte får vi vår logga med i matchbladet.

SAMMANTAGET LÄGGER företaget omkring 30 000 kronor på sponsring per år.

– Det är ju inga stora summor för ett företag med 16 anställda, men det är ett sätt att vara lite lokalpatriotisk, säger Michael Sjödin och påpekar att de anställda också har en del inflytande över vart pengarna går.

– Ofta börjar det med att någon av medarbetarnas barn är med i en idrottsförening. Då har vi ju också, som sponsor, lite insider-information om att föreningen är seriös och att pengarna går till rätt saker.

För det är inte ovanligt att olika aktörer ringer och ber lokala företagare om sponsorbidrag. Och alla är inte nödvändigtvis säkra kort.

– Ett tag sedan ringde en man från en klubb som jag hade hört var på väg att gå i konkurs. Då drar man förstås öronen åt sig, för även om pengarna är menade att rädda klubben så ska det ju gå till en välskött verksamhet. Att ge bidrag till en konkursfärdig förening är ju som att kasta pengar i sjön.

ÄVEN OM ELICENTRA främst sponsrar barn och ungdomsidrott, händer det att man även pytsar in lite pengar till större klubbar eller idrottsevenemang, men då rör det sig oftast om färdiga sponsorpaket med standardiserade avtal.

– Då brukar det finnas en tydlig prissättning. Om du exempelvis sponsrar med si mycket får du din logga på hockeysargen och sponsrar du med så mycket så får du din logga i mittcirkeln på isen när Timrå IK spelar hemmamatch. Så mycket pengar lägger vi dock inte ner, då handlar det ofta om företag som lägger mycket pengar och vill förknippas med en viss idrott. Vi kanske väljer paketet där man får matchbiljetter eller platser på VIP-läktare eller dylikt för att kunna göra något kul med medarbetarna eller företag som vi samarbetar mycket med.

JUST MOTPRESTATIONEN från den som får sponsorbidraget är inte sällan en komplicerad fråga – i synnerhet när man pratar skatt och avdrag. Förenklat sägs att sponsring kan vara avdragsgillt, men för att få göra avdrag som sponsor krävs att du kan redovisa hur mycket motprestationen är värd för din verksamhet. Och – inte minst – att Skatteverket ska göra samma bedömning.

– Då vi främst sponsrar av goodwill och det rör sig om så pass blygsamma belopp, så gör vi inte särskilt stora avdrag och de detaljerna har jag med varm hand lämnat över till de som sköter vår bokföring och revision. Men gör du en vinst genom att du sponsrar något, så ska du ju givetvis få dra av på skatten för det. Och för de företag som ger mycket sponsring kan det ju bli väldigt kostsamt, om du räknat med ett stort avdrag kan det givetvis slå hårt om Skatteverket inte går på din linje, säger han.

DET ÄR INTE ALLTID vattentäta skott mellan vad som är avdragsgillt och inte. Om du som företagare funderar på att sponsra något i verksamhetsgynnande syfte bör du säkerställa att motprestationen går att prissätta. Sponsrar du en hembygdsförening och ni i utbyte får nyttja deras lokaler, så kan det ju vara svårt att räkna fram exakt hur stort värde det skapar för företaget. På samma sätt kan man fundera över vad reklam skapar för vinst i längden. Då kan det vara värt att definiera ett pris på förhand; om

Tänk efter före. Upprätta skriftliga sponsoravtal där motprestationer preciseras uttryckligen.

SNABBFAKTA: SPONSOR

Ordet sponsor stammar ur latinska verbet spondere, som betyder att avge ett löfte för att visa sin hängivenhet.

Begreppet "sponsor" avser idag en aktör eller person som ger sitt stöd till en annan part eller person i utbyte mot just ett *löfte* om en motprestation i någon form.

ni figurerar i en annons för söndagens match i lokaltidningen - vad skulle en sådan sida kosta om ni köpte den själva?

MEN HUR PRISSÄTTER MAN egentligen att man syns i anslutning till ett evenemang? Eller hur mycket det är värt att ert namn syns på en hemsida som genererar 25 000 klick? Svaret bedöms ofta från fall till fall. Då bör man, för att vara på den säkra sidan, bifoga sponsoravtalet i anslutning till bokslutsredovisningen, för att kunna redovisa för Skatteverket hur sponsringen har prissatts. För allt som oftast godkänner Skatteverket bara delvis avdrag på sponsring. I värsta fall - om man inte kunnat visa på hur vinsten uppkommit, kan det bli skattetillägg. Med ränta om Skatteverket bedömer att ni hållit inne med skattepengar under tiden. Att formulera allt tydligt i ett sponsorkontrakt är alltså mycket viktigt.

ALL SPONSRING förutsätter dock inte motprestationer. Så kallad social eller humanitär sponsring blir allt vanligare. Michael Sjödin tar upp exemplet julklappar.

- Då skänker vi ofta pengar till ett välgörande ändamål i kundens namn, vilket de då får i form av ett julkort. När det gäller våra anställda brukar de få en pengapott, som de själva väljer vilket ändamål den ska gå till.

Humanitär sponsring rör sig dock mot gränslandet för vad som i lagens ögon är att betrakta som en gåva och är därför normalt inte avdragsgill.

- Att skänka pengar till Rädda Barnen gör man ju inte för att få dra av på skatten, det gör man ju för att bidra till att göra världen lite, lite bättre. Och det verkar både kunder och medarbetare både uppskatta och vilja hjälpa till med. *

Johnny Ekström,
skattekonsult, KPMG.

Expertens råd om sponsring

1 **Bestäm vad,** hur och varför företaget vill lämna ett sponsorbidrag till en bestämd mottagare. Redan där har ni etablerat en policy för hur ni vill arbeta med sponsring, som ni då kan backa tillbaka till i de fall där ni tvekar.

2 **Slut skriftliga** sponsoravtal. Är ni tveksamma, sök experthjälp.

3 **Ange konkret** vad sponsorbidraget består av. Är det varor, tjänster eller kontanter eller byte av tjänster/varor? Ange de skilda bidragens marknadsvärde.

4 **Ange konkret** vad de direkta motprestationerna består av samt värdera dessa motprestationer utifrån marknadsvärdet. Normalt består de direkta motprestationerna av exempelvis reklam/PR, biljetter eller kanske tillgång till en lokal.

5 **Utvärdera skattemässiga** konsekvenser av utkastet till sponsoravtal. Avdragsrätt? Mervärdesskatt? Reklamskatt? Även andra skattefrågor kan uppkomma. Bestäm om avdraget skall yrkas öppet i deklaration eller om bidraget skall behandlas som en ej avdragsgill gåva.

FRÅGOR OCH SVAR

TEXT **SOFIA WALLEBOM**
CLARA HAMRÉN
EVA TÖRNING
FOTO **DREAMSTIME**

Ingen given gräns. Bostadsrättsföreningen måste göra sin egen bedömning av återstående nyttjandeperiod.

HAR DU EN FRÅGA?
Skicka den till **resultatredaktionen@far.se**

K2 i bostadsrättsföreningen

? Jag sitter i styrelsen i en bostadsrättsförening och vi har valt att gå över till K2. Enligt våra rådgivare är det branschpraxis att skriva av byggnaden i 100-120 år efter att man gått in i K2. Det känns långt, stämmer det?

! Det är årsredovisningslagen som reglerar att avskrivning ska ske. Enligt lagen ska en förening själv bestämma nyttjandeperioden på sin byggnad. Det går alltså inte att hänvisa till att andra skriver av på en viss tid. Det är byggnadens ålder, byggnadsteknik och liknande som ska utgöra en grund för hur lång nyttjandeperiod som ska tillämpas. Någon branschpraxis finns inte avseende längden på nyttjandeperioden, däremot kan det finnas förslag till avskrivningstider.

Övergången till K2 innebär inte att avskrivningstiden ändras så att avskrivningstiden automatiskt blir 100-120 år från den dag då föreningen går över till K2. Föreningen måste göra sin egen bedömning av återstående nyttjandeperiod.

Vad gör jag när värden höjer hyran?

? Sedan tre år hyr vårt företag kontorslokaler med mycket centralt läge som vi betalar en ganska hög hyra för. Det finns inget särskilt avtalat om hur hyreshöjning ska ske utan vi har ett vanligt hyreskontrakt. Nu har vår hyresvärd skickat ett brev där hyran höjs med 40 procent från och med nästa månad. Vi tycker att det är helt orimligt, dels har vi inte budgeterat för detta dels är höjningen alldeles för stor, långt över marknadshyran i området. Vad kan vi göra? Får de höja hyran redan från och med nästa månad?

! Såsom det verkat har ni ett hyresavtal som löper på obestämd tid. Det innebär att hyresavtalet har nio månaders uppsägningstid. Er hyresvärd måste, för att kunna teckna ett nytt hyreskontrakt med högre hyra, först säga upp ert nuvarande avtal. Detta med nio månaders uppsägningstid. Svaret är alltså att er hyresvärd inte får göra på det här sättet. Vid uppsägningen ska er hyresvärd ange de förändrade hyresvillkoren som ska gälla efter att uppsägningstiden löpt ut. Hyresvärden ska också upplysa om att ni som hyresgäster kan hänskjuta tvisten till hyresnämnden för medling. Om hyran inte är förenlig med marknadshyran på orten när det nya avtalet träder ikraft anses hyran vara oskälig. Om så är fallet, och ni inte godtar de nya villkoren, kan ni antingen komma överens om en skälig hyra eller kräva ersättning för uppsägningen motsvarande en årshyra enligt det avtal som gällde vid uppsägningen.
Om hyresnämnden bedömer att den nya, höjda hyran är skälig har ni dock inte rätt till ersättning. Då kan ni bara välja mellan att godta de nya villkoren eller att flytta.

Vägledning för K2

? Jag undrar hur man gör när man inte hittar svar på en viss fråga i det regelrverk man tillämpar. Alltså, om jag inte finner vägledning i K2-regelverket, kan jag i stället tillämpa valda delar av K3-regelverket?

Nej, K2 (eller K3) ska tillämpas i sin helhet. I BFNAR 2008:1 Årsredovisning i mindre aktiebolag, punkt 1.6 står det ”Är inte frågan reglerad i detta allmänna råd ska företaget söka vägledning i följande ordning:

a) Regler i detta allmänna råd som behandlar liknande frågor.
b) Grundläggande redovisningsprinciper enligt ÅRL 2 kap. 4§ och grundläggande principer enligt detta allmänna råd (se kapitel 2).”

Sen ska man komma ihåg att både K2 och K3 består av normer om hur årsredovisningslagen ska tillämpas. Så när det gäller de grundläggande principerna är vår åsikt att man mycket väl kan kika i K3 för att se vilken tolkning Bokföringsnämnden har gjort av de grundläggande principerna i K3.

Hur får jag kunderna att betala?

Mitt företag har problem med att några av våra kunder inte har betalat sina skulder till oss, trots att vi har skickat påminnelser till dem. Våra kunder är andra företag och vi har avtal med dem om betalningsdag. Vi anser oss ha uppfyllt vår del av avtalet och undrar därför hur vi ska få dem att betala sina skulder till oss?

Som du skriver har ni redan skickat en påminnelse till företagen. Det framgår dock inte om något av företagen har bestridit er fordran på något sätt. Det finns flera vägar att lösa problem med kunder som inte betalar sina skulder men det är ni som avgör hur ni ska göra, företrädesvis med hänsyn till hur stor er fordran är.

Relationen till kunden är i regel viktig, och ofta lönar det sig att föra en dialog med företaget. En rättslig process kan hindra en fortsatt god relation och då kan inkasso eller säljande av fordringar vara ett alternativ. Ibland är dock en rättslig process nödvändig.

Ett inkassoföretag har möjlighet att hjälpa er trycka på ett företag för att de ska betala er fordran. Om ni vill ha hjälp av inkasso måste dessa kopplas in innan det finns en eventuellt påbörjad domstolsprocess och/eller en ansökan hos Kronofogden. Det finns även företag som kan köpa upp alla era fordringar och driva in pengarna åt er.

Om ni vill föra processen på egen hand, utan hjälp från inkasso eller företag som köper era skulder, finns det även här flera vägar att ta.

Det går att vända sig till tingsrätten för att få fastställt att er fordran är korrekt och sedan få en fullgörelsetalan avseende deras betalning. Detta ska göras direkt om er kund bestridit fordran från början. Om förfallodagen har passerat för betalningen, om ni kan påvisa skulden genom förhandling och om skulden avser pengar kan ni ansöka om betalningsföreläggande hos Kronofogden. Ni kan också välja att gå direkt till domstol.

När ni antingen fått en dom på betalningsskyldighet från domstol eller ett utslag från Kronofogden om betalningsskyldighet men fortfarande inte fått betalt för er fordran kan ni även ansöka om verkställighet hos Kronofogden. Kronofogden meddelar då kunden att de är skyldiga att betala skulden och om skulden då inte betalas görs en tillgångsundersökning som innebär att Kronofogden undersöker om det finns utmätningsbara tillgångar. Efter det kan Kronofogden besluta att utmätning ska ske för att få in pengar för er fordran. Om det tycks som att er fordran inte kommer att kunna betalas kan ni även ansöka hos tingsrätten om att försätta företaget i konkurs.

Värden höjer hyran. Hyresnämnden kan bedöma om en hyreshöjning är skälig eller inte.

Belopp och räntesatser

Basbelopp *kronor*

	Prisbas-belopp	Förhöjt prisb.	Inkomst-basbelopp	Inkomstindex
2015	44 500	45 400	58 100	158,91
2014	44 400	45 300	56 900	155,61
2013	44 500	45 400	56 600	154,84
2012	44 000	44 900	54 600	149,32

KPI-inflation

	Sverige		EU (Alla 28)		USA	
	Index	Procent	Index	Procent	Index	Procent
dec-14	314,05	0,16	120,65	-0,09	234,812	-0,57
nov-14	313,56	0,15	120,76	-0,21	236,151	
Årsgenomsnitt						
2014	313,49	-0,18	120,72	0,55	234,812	0,76
2013	314,06	-0,04	120,06	1,50	233,049	1,50
2012	314,2	0,89	118,28	2,65	229,601	1,74
2011	311,43	2,63	115,23	3,10	225,672	2,96

Fåmansföretag *Utdelningsräntor enligt huvudregeln.*

År	Schablon-belopp	Ränta Sparat utrymme	Ränta Årets kapitalunderlag
2015	156 475	3,90	9,90
2014	155 650	5,09	11,09
2013	143 275	4,49	10,49
2012	127 750	4,65	10,65

Periodiseringsfond
Räntebeläggning för juridiska personer

Inkomstår	Räntesats *procent*
2015	0,65
2014	1,50
2013	1,07

Ränta på skattekontot *procent*

	Intäkts-ränta	Kostnadsränta Låg	Kostnadsränta Hög
1/1/2013 –	0,5625	1,25	16,25
1/10/2011 – 31/12/2012	0,45	1	16

Referensränta *procent*

1/1/2015	0,0
1/7/2014	1,0
1/1/2013	1,0
1/7/2013	1,0
1/1/2012	1,5
1/7/2012	2,0
1/1/2011	2,0
1/7/2011	1,5

Statslåneränta *procent*

	31 maj	30 nov	Årsgenomsnitt
2014	1,83	0,90	1,62
2013	1,76	2,09	2,01
2012	1,38	1,49	1,52

Räntefördelning *procent*

Inkomstår	Positiv	Negativ
2015	6,90	1,90
2014	8,09	3,09
2013	6,99	2,49

Utlandstraktamenten

Utlandstraktamente

Belgien	624	Brasilien	435	Danmark	873
Estland	382	Finland	678	Frankrike	649
Indien	298	Japan	470	Kina	553
Lettland	419	Luxemburg	582	Malta	466
Norge	961	Polen	357	Ryssland	599
Schweiz	724	Storbritannien	680	Tyskland	571
USA	552				

Reducering av normalbelopp vid utrikesresa, *procent*

Helt fri kost	85
Lunch och middag	70
Lunch eller middag	35
Frukost	15

Traktamenten och avdrag

Traktamenten – inrikes resa *kronor*

Övernattning krävs

Heldagstraktamente	220
Halvdagstraktamente	110
Schablon för natt	110
Traktamente efter 3 mån	154

(halvdag = avresa kl. 12.00 eller senare, hemkomst kl. 19.00 eller tidigare)

Arbetsresor

Gränsvärde för lågt beskattad förmånsbil, 7,5 prisbasbelopp.

År	
2015	333 750
2014	333 000
2013	333 750
2012	330 000

Resa bostad – arbetsplats 2015

Egen bil	18,50 kr/mil
Förmånsbil	9,50 kr/mil (bensin) 6,50 kr/mil (diesel)
Motorcykel	9,00 kr/mil
Mopedbil	9,00kr/mil
Moped	4,50 kr/mil
Cykel	250 kr

Kostförmån *kronor*

	2014	2015
Frukost, lunch och middag	210	215
Lunch eller middag	84	86
Frukost	42	43

Ökade levnadskostnader *kronor*

schablon-avdrag	**220**	**154**	**110**	**66**
Minskning för:				
Frukost, lunch och middag	198	139	99	59
Lunch och middag	154	108	77	46
Lunch eller middag	77	54	39	23
Frukost	44	31	22	13

Skattefria gåvor från arbetsgivare (inkl. moms) *kronor*

Julgåva	450
Jubileumsgåva	1 350
Minnesgåva	15 000

Överskrids beloppen blir allt skattepliktigt.

Representation (exkl. moms) *kronor*

Extern och intern Lunch, middag, supé	90
Andra måltider än ovan	60
Revision, bolagsstämma, föreningsstämma	60
Teater och golf vid extern representation	180
Kringkostnader för personalfest, t.ex. lokalhyra	180

Avdrag för kostnader som överstiger 10 000 kronor.

Skattesatser

Skatteskala 2015 *procent*

Inkomst

Yrkesverksamma			*Pensionärer*		
Beskattningsbar inkomst	**Inkomst före grundavdrag**	**Skatt inom skiktet** *procent*	**Beskattningsbar inkomst**	**Inkomst före grundavdrag**	**Skatt inom skiktet** *procent*
-430.200	–443.300	32	-430.200	–469.600	32
430.300–616.100	443.400–629.200	52	430.300–616.100	469.700–648.000	52
616.200–	629.300–	57	616.200–	648.100–	57

Grundavdrag

Yrkesverksamma		*Pensionärer*	
Fastställd förvärvsinkomst	**Grundavdrag, kronor**	**Fastställd förvärvsinkomst**	**Grundavdrag, kronor**
– 18.800	fastställd ink	– 49.100	fastställd ink
18.900– 44.400	18.900	49.200– 49.300	49.200
44.500–120.900	19.000–34.200	49.400–164.100	49.300–61.400
121.000–139.000	34.300	164.200–213.400	62.500
139.100–350.000	34.200–13.200	213.500–552.300	62.400–32.000
350.100–	13.100	552.400–	31.900

Särskild löneskatt 2015 *procent*

24,26 (betalas på pensionskostnader, vissa försäkringsersättningar, överföringar till vinstandelsstiftelse och passiv näringsverksamhet).

Arbetsgivaravgifter/ egenavgifter 2015 *procent*

Födda	**Arb.givaravg.**	**Egenavgifter**
– 1937	–	–
1938 – 1949	10,21	10,21
1950 – 1988	31,42	28,97
1989 –	15,49	14,89

Mervärdesskatt *procent*

	Skattesats	**Del av pris**
Normal	25	20
Livsmedel, krog mm.	12	10,71
Persontransport, böcker mm.	6	5,66

Bolagsskatt och expansionsfondsskatt *procent*

1/1/2013 –	22
1/1/2009 – 31/12/2012	26,3

Fastighetsskattesatser

Fastighetsavgift, kronor

År	**Småhus**	**Lägenhet**
2015	7262	1243
2014	7112	1217
2013	7074	1210
2012	6825	1365